

20

B

SKØRE

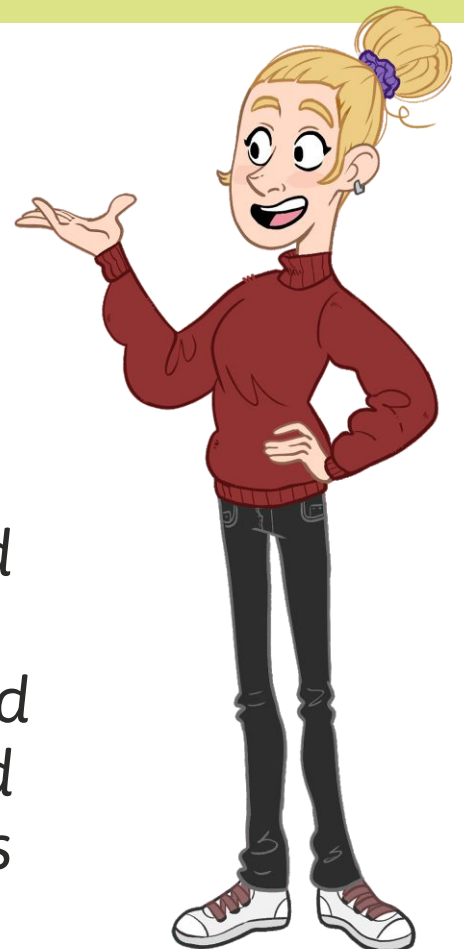
SUBSTANTIVER

stakit
prut
bandit
kat
sok

hul
musvit
giraf
bus
kasket

mand
hånd
ko
barn
bog

fod
tå
tand
rod
gås

«Normale» navneord

Navneord kender du måske også under navnet «substantiver». Det er den latinske betegnelse. Navneord er alle de ord, du kan røre og/eller se (fx en hund, en snemand, et stativ, et kryds). Det er ord, du kan sætte «en» eller «et» foran i ubestemt ental.

Navneord kan bøjes i fire former, og i dette forløb skal du arbejde med at bøje navneordene i ubestemt og bestemt ental samt ubestemt og bestemt flertal.

På de næste sider skal du møde 20 skøre substantiver, der ikke følger den normale bøjning, men først skal du prøve at bøje 10 «normale» navneord.

Opgave 1

Bøj de 10 normale navneord i skemaet.

en båd

båd^{en}

flere ...

alle ...

Ental ubestemt (rod)	Ental bestemt -n, -en / -t, -et	Flertal ubestemt -r, -e, -er	Flertal bestemt -rne, -ene, -erne
en båd	båd ^{en}	båd ^e	båd ^{ene}
et tråd			
en have			
en mave			
et bord			
en snor			
en avis			
en gris			
en kage			
en klage			

Dobbeltkonsonant

Nu skal du møde 10 skøre substantiver, der ikke følger de normale regler.

Det er alle ord, der får dobbeltkonsonant i bestemt ental samt i ubestemt og bestemt flertal
(fx en kop - koppen - flere kopper - alle kopperne).

Herunder er 10 navneord, der alle får dobbeltkonsonant i de former, der ikke er ubestemt ental.

Bøj ordene i skemaet.

Opgave 2

Bøj de 10 skøre substantiver i skemaet.

Ental ubestemt (rod)	Ental bestemt -n, -en / -t, -et	Flertal ubestemt -r, -e, -er	Flertal bestemt -rne, -ene, -erne
et statik	stakittet	stakitter	stakitterne
en prut			
en bandit			
en kat			
en sok			
et hul			
en musvit			
en giraf			
en bus			
en kasket			

Opgave 3

Læs sætningen og skriv den rigtige bøjning af navneordet, så sætningen giver mening.

- et stakit** Manfred maler sit _____ olivengrønt.
- en prut** Søren _____ siver ud, så de lugter.
- en bandit** Politiet prøver at fange _____, som stjal i banken.
- en kat** Du skal huske at fodre alle _____, ikke kun den ene.
- en sok** Hvor mange _____ har du i din skuffe?
- et hul** De forsøger at reparere alle _____ i vejen.
- en musvit** Wilma lytter til _____, der synger smukt i haven.
- en giraf** Leif så en tiger og en _____, da han var i Afrika.
- en bus** Gerda må løbe hurtigt, hvis hun vil nå _____.
- en kasket** Ingelise købte to _____ til sine børnebørn.

Opgave 4

Skriv en sætning med hvert af de 5 navneord herunder.

Ordene skal stå i den bøjning, de er i.

banditten - kattene - en bus - hullet - giraffer

Ændrer vokal

Nu skal du møde 10 skøre substantiver, der ikke følger de normale regler.

Det er alle ord, der skifter vokal i ubestemt og bestemt flertal.
(fx en st**a**ng - st**a**ngen - flere st**æ**nger - alle st**æ**ngerne).

Der er ikke gode huskeregler til de ord, men ordene er heldigvis nogen, du ofte bruger, så mon ikke du kan høre, om de er rigtige eller forkerte?

Herunder er 10 navneord, der alle skifter vokal i ubestemt og bestemt flertal.
Bøj ordene i skemaet.

Opgave 5

Bøj de 10 skøre substantiver i skemaet. Nogle af navneordene er ekstra skøre. De får dobbeltkonsonant i nogle af bøjningerne. De steder, der skal være dobbeltkonsonant, er markeret med et kryds.

Ental ubestemt (rod)	Ental bestemt -n, -en / -t, -et	Flertal ubestemt -r, -e, -er	Flertal bestemt -rne, -ene, -erne
en mand	manden	m a nd	m a ndene
en hånd		h a nder	
ko			
et barn			
en bog			
en fod		× f ø dder	×
en tå			
en tand			
en rod		×	×
en gås			×

Opgave 6

Læs sætningen og skriv den rigtige bøjning af navneordet, så sætningen giver mening.

- en mand** På Susannes arbejde er de fire kvinder og tre _____.
- en hånd** Anders har to _____. Højre og venstre.
- en ko** Lauritz kigger på en _____, der står på marken.
- et barn** Læreren kalder på alle _____.
- en bog** Hvor er _____, der handler om insekter?
- en fod** Anders har også to _____. Højre og venstre.
- en tå** Elise tæller sine _____. Der er ti i alt.
- en tand** Lotte slår sin _____ og må til tandlægen.
- en rod** Berit graver mange _____ op i haven.
- en gås** Bondemanden forsøger at fange alle _____.

Opgave 7

Skriv en sætning med hvert af de 5 navneord herunder.
Ordene skal stå i den bøjning, de er i.

bøgerne - foden - tænder - en gås - mænd

Opgave 8

Læs sætningen find ud af, om det fede ord er bøjet korrekt.

Sæt kryds i rigtigt eller forkert.

Frederikke lytter til to **musviter**, der kvidrer.

☐ ☐

Jeg synes, det er en lang hals, **girafen** har.

☐ ☐

På golfbanen er der 18 **huller**, der skal rammes.

☐ ☐

Alle **kattene** jagter mus om natten.

☐ ☐

På billedet ses de to **banditer**, som er efterlyst.

☐ ☐

Malthe finder sine farverige **kasketter** og lægger dem i kufferten.

☐ ☐

Alle **buserne** i byen kører forbi togstationen.

☐ ☐

Hr. Olsen sætter to nye **stakiter** op i haven.

☐ ☐

Fru Karlsens **prutter** lugter af fisk.

☐ ☐

Far vasker **sokkerne** og hænger dem til tørre.

☐ ☐

Opgave 9

Der var fem ord i opgave 8, der var forkerte. Skriv en sætning med hvert af disse ord.

Bøj ordet korrekt i hver sætning.

Opgave 10

Læs sætningen find ud af, om det fede ord er bøjet korrekt.

Sæt kryds i rigtigt eller forkert.

Familien Laursen har 17 **køer** og 42 grise.

☐ ☐

Pædagogen leger med alle **barnene** på legepladsen.

☐ ☐

Fåret jagter alle **gåsene** på marken.

☐ ☐

Adam hopper i vandpytten med begge **fødder**.

☐ ☐

De to **mander** kører gocart mod hinanden.

☐ ☐

Ole-Bent har meget store **tænder**.

☐ ☐

På biblioteket kan du finde mange **boger**.

☐ ☐

De rækker **hænderne** i vejret og vinker.

☐ ☐

Træet har nogle store **roder**.

☐ ☐

Marianne lægger neglelak på **tæerne**.

☐ ☐

Opgave 11

Der var fem ord i opgave 10, der var forkerte. Skriv en sætning med hvert af disse ord.

Bøj ordet korrekt i hver sætning.
